

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 12. maj 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. maja 2010.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNA REDIGOVANA VERZIJA

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA
ODLUKE PO ZAHTEVU SIMATOVIĆEVE ODBRANE ZA PRIVREMENO
PUŠTANJE NA SLOBODU TOKOM ODGODE SUĐENJA**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 5. marta 2010. godine, Simatovićeva odbrana podnela je zahtev za privremeno puštanje na slobodu Franka Simatovića (u daljem tekstu: optuženi).¹ Dana 8. marta 2010. godine, Simatovićeva odbrana dostavila je dva dodatka Zahtevu, uključujući garancije koje je dala Vlada Republike Srbije.²

2. Dana 9. marta 2010. godine, Veće je tužilaštvu naložilo da svoj eventualni odgovor na Zahtev dostavi do podneva, 11. marta 2010. godine.³ Dana 11. marta 2009. godine, tužilaštvo se usprotivilo Zahtevu.⁴

3. Dana 10. marta 2010. godine, država domaćin Međunarodnog suda dostavila je dopis u kom je iznela svoj stav o pravnom sredstvu zatraženom u Zahtevu.⁵

4. Dana 12. marta 2010. godine, Simatovićeva odbrana je zatražila dopuštenje da replicira i dostavila repliku na Odgovor.⁶ Dana 17. marta 2010. godine, Veće je neformalno obavestilo tužilaštvo da može da dostavi dupliku, ako to želi. Dana 18. marta 2010. godine, tužilaštvo je dostavilo dupliku.⁷

¹ Zahtev odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom odgode suđenja, 5. mart 2010. godine (u daljem tekstu: Zahtev).

² Dodatak Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom odgode suđenja, 8. mart 2010. godine (u daljem tekstu: Dodatak) i Drugi dodatak Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom odgode postupka (poverljivo), 8. mart 2010. godine (u daljem tekstu, zajedno Dodaci").

³ Pretres, 9. mart 2010. godine, T. 4148.

⁴ Odgovor tužilaštva na Simatovićeve Zahtev za privremeno puštanje na slobodu, javno s poverljivim dodacima od A do D i *ex parte* Dodatkom E, 11. mart 2010. godine (u daljem tekstu: Odgovor).

⁵ Dopis Ministarstva spoljnjih poslova Kraljevine Holandije o privremenom puštanju na slobodu g. Franka Simatovića, 9. marta 2010. godine.

⁶ Zahtev odbrane da dostavi repliku i Replika odbrane na "Odgovor tužilaštva na Simatovićeve Zahtev za privremeno puštanje na slobodu" (poverljivo), 12. mart 2010. godine (u daljem tekstu: Replika).

⁷ Duplika tužilaštva na Simatovićeve Zahtev za privremeno puštanje na slobodu (poverljivo), 18. mart 2010. godine (u daljem tekstu: Duplika).

5. Veće napominje da je 23. februara i ponovo 8. marta 2010. godine izdalo nalog da se sudski postupka u ovom predmetu odgodi do nedelje koja počinje 12. aprila 2010. godine.⁸

II. ARGUMENTACIJA

1. Zahtev

6. Simatovićeva odbrana u Zahtevu traži da se optuženom odobri privremeno puštanje na slobodu tokom sadašnje odgode do 12. aprila 2010. godine.⁹

7. Simatovićeva odbrana tvrdi da optuženi ne predstavlja opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu.¹⁰ Ona tvrdi da ne postoji nijedan jedini dokaz da je optuženi, tokom ranijih perioda privremenog puštanja na slobodu, na bilo koji način uznemiravao žrtve i/ili svedoke, iako su mu već bila poznata njihova imena i mesta boravka iz ranije obelodanjenih materijala tužilaštva.¹¹

8. Isto tako, Simatovićeva odbrana tvrdi da ne postoji rizik od bekstva optuženog.¹² Ona u vezi s tim podseća da se optuženi dobrovoljno predao Međunarodnom sudu.¹³ Odbrana takođe tvrdi da je optuženom ranije nekoliko puta bilo odobreno privremeno puštanje na slobodu i da se on u potpunosti i bezuslovno pridržavao svih odredaba i uslova koji su mu bili određeni.¹⁴ Osim toga, Republika Srbija je u vezi sa Zahtevom dostavila pismene garancije.¹⁵

9. Na kraju, Simatovićeva odbrana tvrdi da bi odobrenje Zahteva koristilo odbrani u pogledu daljih priprema za suđenje i uštede vremena i resursa, olakšavajući joj

⁸ Odluka po hitnom zahtevu Simatovićeve odbrane za odgađanje suđenja, 23. februar 2010. godine, par. 22; Pretres, 8. mart 2010. godine, T. 4079-4081.

⁹ Zahtev, par. 3, 20.

¹⁰ Zahtev, par. 11.

¹¹ *Ibid.*

¹² Zahtev, par. 12.

¹³ Zahtev, par. 9.

¹⁴ Zahtev, par. 8, 11, 13.

¹⁵ V. Zahtev, par. 10; Dodaci.

svakodnevnne "intenzivne" kontakte s optuženim, bez vremenskog ograničenja i logističkih teškoća.¹⁶

2. Odgovor

10. "Snažno" se protiveći Zahtevu,¹⁷ tužilaštvo ističe da je svedok [redigovano] bio izložen zastrašivanju i da postoje "snažne indicije za razuman zaključak" da se to zastrašivanje može pripisati optuženom.¹⁸ Osim toga, odbrana tvrdi da je svedok [redigovano] takođe bio izložen zastrašivanju i da su ta dva događaja povezana.¹⁹ Zbog toga tužilaštvo tvrdi da Veće više ne može biti uvereno da odobrenje zahteva "neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu", u smislu pravila 65(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (u daljem tekstu: Pravilnik).²⁰

11. Tužilaštvo "bez rezerve" prihvata kao činjenicu izjavu branilaca da oni nisu nikom od svog osoblja dali uputstvo da stupi u kontakt sa svedocima tužilaštva.²¹

12. Zaključak tužilaštva da se zastrašivanje svedoka [redigovano] treba pripisati optuženom proizlazi iz sledećeg:

a) [redigovano];²²

b) [redigovano];²³

c) [redigovano];²⁴

¹⁶ Zahtev, par. 14-16.

¹⁷ Odgovor, par. 1, 12.

¹⁸ Odgovor, par. 1, 9; dodaci A, B, V. takođe Dodatak C.

¹⁹ Odgovor, Dodatak B, par. 7.

²⁰ Odgovor, par. 1, 9.

²¹ Odgovor, Dodatak A, par. 5 (poverljivo).

²² Odgovor, Dodatak A, par. 2; Dodatak B, par. 4, 8.

²³ Odgovor, Dodatak A, par. 3; Dodatak B, par. 4, 8.

²⁴ Odgovor, Dodatak A, par. 4; Dodatak B, par. 8.

d) [redigovano].²⁵

13. Tužilaštvo takođe tvrdi da je i svedok [redigovano], bio zastrašivan. U prilog ovoj tvrdnji tužilaštvo navodi:

a) [redigovano];²⁶

b) [redigovano].²⁷

14. Tužilaštvo tvrdi da su događaji u vezi sa svedocima [redigovano] povezani i da je reč o opsežnom nastojanju da se zastraše neki svedoci tužilaštva.²⁸

15. Osim toga, tužilaštvo tvrdi da je od prethodnog privremenog puštanja na slobodu suđenje ravnomerno napredovalo.²⁹ Ono tvrdi da tokom suđenja, s izvođenjem dokaza protiv njega, jača pobuda optuženog da pobjegne.³⁰

16. Alternativno, tužilaštvo tvrdi da u slučaju da Veće odluči da ipak odobri Zahtev, ono, pre nego što to uradi, trebalo da održi pretres na kom svedok [redigovano] može dati iskaz pod zakletvom o nedavnim aktima zastrašivanja.³¹ Tužilaštvo takođe traži odgodu donošenja bilo kakve pozitivne odluke o privremenom puštanju na slobodu kako bi razmotrilo da li da na nju uloži žalbu.³²

3. Replika

²⁵ Odgovor, Dodatak A, par. 6; Dodatak B, par. 9-11.

²⁶ Odgovor, Dodatak A, par. 8; Dodatak C, par. 2.

²⁷ Odgovor, Dodatak A, par. 9; Dodatak D. Veće takođe napominje da izjava istražitelja tužilaštva pokazuje da [redigovano]. S obzirom na argumente tužilaštva, tužilaštvo po svemu sudeći ne sugeriše da je optuženi na bilo koji način povezan s tim delima [redigovano] – v. Odgovor, Dodatak C, par. 3.

²⁸ Odgovor, Dodatak A, par. 7.

²⁹ Odgovor, par. 10.

³⁰ Ibid.

³¹ Odgovor, par. 1-12.

³² Odgovor, par. 12.

17. Simatovićeva odbrana tvrdi da ni optuženi, kao ni bilo koji član tima odbrane, nisu bili ni u kakvom kontaktu sa svedocima tužilaštva i traži da nadležni državni organi sprovedu brzu i detaljnu istragu u vezi s navodima o vršenju uticaja na svedoka [redigovano] i svedoka [redigovano].³³

18. Simatovićeva odbrana tvrdi da su zaključci koje je tužilaštvo izvelo u Odgovoru potpuno neutemeljeni.³⁴ Ona ističe da svi izveštaji nadležnih organa u vezi s ranijim slučajevima privremenog puštanja na slobodu optuženog nesumnjivo pokazuju da se on u potpunosti pridržavao svih naloga i uslova koje mu je odredilo Veće.³⁵

19. Protiveći se zaključcima koje je iznelo tužilaštvo u Odgovoru, Simatovićeva odbrana tvrdi sledeće:

a) [redigovano], koji je jedini čije se ime pominje u izveštaju u vezi s navodima o zastrašivanju, ne pominje se u kontekstu optuženog;³⁶

b) Pominjanje Simatovićevog imena u kontekstu incidenta vezanog za svedoka [redigovano] nije nikakav dokaz da je taj incident povezan s optuženim jer svako može da pomene Simatovićevo ime;³⁷

c) Optuženom je identitet svedoka [redigovano] poznat već [redigovano] godine, tokom kojih je on na privremenom boravku na slobodi proveo gotovo dve i po godine, a tokom tog perioda nije zabeležen ni jedan jedini incident;³⁸

d) Nema nikakvih pokazatelja koji bi povezali događaje vezane za svedoke [redigovano], bilo u pogledu karaktera tih događaja, bilo Simatovićeve navodne uloge u njima;³⁹

³³ Replika, par. 9; Dodatak 3.

³⁴ Replika, par. 10.

³⁵ Replika, par. 20.

³⁶ Replika, par. 11.

³⁷ Replika, par. 12.

³⁸ Replika, par. 14.

³⁹ Replika, par. 15.

e) Činjenica da je tužilaštvo raspolagalo ovom informacijom od [redigovano] i da nije zatražilo da zatraži da se incident istraži, krši prava optuženog;⁴⁰

f) Izveštaj iz 2001. godine je napisan nakon promene vlasti u Srbiji, nakon zamene visokih funkcionera u SDB s kojima optuženi nije bio povezan i u vreme kad optuženi još nije bio optužen i nije mogao da zna ko su potencijalni svedoci;⁴¹

g) Tužilaštvo raspolaže izveštajem iz 2001. već dve godine, tokom kojih je tužilaštvo četiri puta odgovorilo na zahteve optuženog za privremeno puštanje na slobodu, pri čemu nije iznelo tvrdnju da ih treba odbiti na osnovu tog dokumenta.⁴²

20. Najzad, Simatovićeve odbrana se protivi eventualnoj odgodi izvršenja pozitivne odluke po Zahtevu na osnovu pravila 65(E) Pravilnika, kako je tražilo tužilaštvo.⁴³

4. Duplika

21. Tužilaštvo u svojoj Duplici tvrdi da Simatovićeve odbrana nije ispunila obavezu da uveri Veće da je drugi i kumulativni kriterijumi iz pravila 65(B) zadovoljeni.⁴⁴

22. Osim toga, tužilaštvo, između ostalog, tvrdi sledeće:

a) Činjenica da je optuženi ranije bio privremeno puštan na slobodu bez incidenta nije pravno relevantna za pitanje da li ga treba privremeno pustiti na slobodu tokom odgode suđenja;⁴⁵

⁴⁰ Replika, par. 17.

⁴¹ Replika, par. 18.

⁴² Replika, par. 19.

⁴³ Replika, par. 23.

⁴⁴ Duplika, par. 1-4.

⁴⁵ Duplika, par. 1, 5-6.

b) Budući da dva kumulativna kriterijuma pravila 65(B) nisu zadovoljena, činjenica da bi privremeno puštanje na slobodu moglo olakšati pripreme odbrane je irelevantna;⁴⁶

c) Tužilaštvo nije ranije Veću iznelo dokaze o zastrašivanju svedoka kojima raspolaže zbog obaveze pravičnosti prema optuženom, jer se pažnja na takva pitanja veću skreće samo u vezi s nekom molbom ili molbom koja se rešava. Osim toga, pre incidenta do kog je došlo [redigovano], tužilaštvo nije bilo sigurno u mogućnost da su takvi akti vršenja uticaja na svedoke povezani s optuženim;⁴⁷ i

d) Privremeno puštanje na slobodu optuženog "destimulisalo" bi svedoka [redigovano], jer bi to umanjilo njegovo poverenje u Međunarodni sud.⁴⁸

III. MERODAVNO PRAVO

23. Veće podseća na pravo koje reguliše postupak privremenog puštanja na slobodu kako se navodi u ranijim odlukama ovog Veća.⁴⁹

IV. DISKUSIJA

24. Na početku, Veće napominje da argumenti koje je tužilaštvo iznelo u Odgovoru obuhvataju ozbiljne optužbe protiv optuženog. Stoga Veće konstatuje da je u interesu pravde da odbrani dopusti da ih razmotri u svojoj Replici, zbog čega odobrava Zahtev za ulaganje Replike. Međutim, Veće takođe ističe da je prema propisnom postupku Simatovićeve odbrana trebalo da traži odobrenje za ulaganje replike *pre* nego što je uložila Repliku.

⁴⁶ Duplika, par. 1, 7.

⁴⁷ Duplika, par. 1, 10-12.

⁴⁸ Duplika, par. 1, 13.

⁴⁹ Vidi Odluka po zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog sudskog raspusta, 15. decembar 2009. godine; Odluka po zahtevu Simatovićeve odbrane za odgađanje suđenja, 15. oktobar 2009. godine (u daljem tekstu: Odluka od 15. oktobra 2009. godine), par. 10-12.

25. Što se tiče pitanja da li bi se optuženi, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, vratio na suđenje, Veće ima u vidu težinu navoda protiv optuženog, kao i fazu u kojoj se postupak trenutno nalazi. Osim toga, Veće dužnu pažnju poklanja činjenici da je optuženi izrazio želju da se dobrovoljno preda Međunarodnom sudu⁵⁰ i da je u ranijim prilikama kad je bio privremeno puštan na slobodu, uvek u potpunosti poštovao uslove i odredbe koje mu je Veće odredilo.⁵¹ Konačno, optuženi je pokazao spremnost da saraduje s tužilaštvom, koje je s njim obavilo nekoliko razgovora.⁵² Osim toga, Veće ima u vidu i garancije koje je dala Republika Srbija i pridaje im odgovarajući značaj.⁵³

26. Veće napominje da su se okolnosti u ovom predmetu promenile u poređenju s prethodnim periodom privremenog puštanja na slobodu optuženog, utoliko što je izvođenje dokaza dodatno odmaklo. Međutim, Veće ne smatra da je ta promena takva da daje povoda za osnovanu bojazan da će optuženi pokušati da pobjegne.

27. Iz tih razloga, Veće je uvereno da će se optuženi, ako bude privremeno pušten na slobodu, vratiti na suđenje.

28. U vezi s tim da li će optuženi, ako bude pušten na slobodu, predstavljati opasnost za ijednu žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice, Veće uzima u obzir argumente tužilaštva o navodnim aktima zastrašivanja svedoka [redigovano]. Veće smatra da su svi slučajevi vršenja uticaja na svedoke Međunarodnog suda, posebno slučajevi koji se mogu tumačiti kao akti zastrašivanja, za osudu i Veće će ih razmotriti s najvećom ozbiljnošću.

⁵⁰ V. Odluka od 15. decembra 2009. godine, par. 13; Odluka od 15. oktobra 2009. godine, par. 13; Odluka po zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojećeg sudskog raspusta, 10. jul 2009. godine (u daljem tekstu: Odluka od 10. jula), par. 10;

⁵¹ V. Odluka od 15. decembra 2009. godine, par. 13; Odluka od 15. oktobra 2009. godine, par. 13; Odluka od 10. jula 2009. godine, par. 10; Odluka od 26. maja 2008. godine, par. 47.

⁵² V. Odluka od 15. decembra 2009. godine, par. 13; Odluka od 15. oktobra 2009. godine, par. 13; Odluka od 10. jula 2009. godine, par. 10; Odluka od 26. maja 2008. godine, par. 49; Odluka od 28. jula 2004. godine, par. 16-18.

⁵³ Dodaci.

29. Veće želi da naglasi da su informacije koje je istražitelju tužilaštva dao svjedok [redigovano] dovoljno detaljne i Veće im je pridalo puni značaj. U vezi s tim, Veće također napominje da Simatovićeve odbrane ne osporava činjenice u vezi s događajima u koje je bio umešan [redigovano], već zaključak koji je tužilaštvo izvelo iz takvih činjenica. Stoga Veće smatra da nije neophodno da održi pretres kako bi svjedok [redigovano] dao iskaz pod zakletvom.

30. Pre svega, Veće ima na umu izjavu Simatovićevih branilaca da ni optuženi ni bilo koji član tima odbrane nisu nikada imali bilo kakav kontakt sa svjedocima tužilaštva. Veće također napominje da, osim informacija koje su dostavljene u Odgovoru, nije bilo drugih pokazatelja da optuženi nije poštovao sudske naloge kojima su bili regulisani njegovi raniji privremeni boravci na slobodi.

31. Veće napominje da okolnosti događaja koji se pominju u Odgovoru zaista sugerišu da je, po svemu sudeći, svjedok [redigovano] *prima facie* bio izložen uticaju neke neidentifikovane treće strane. Veće smatra da analiza raznih činjenica u vezi sa svjedokom [redigovano], kako ih je iznelo tužilaštvo, nije odlučujuća za pitanje da li je optuženi u stvari bio umešan u takvo uticanje na svjedoka, ali, uprkos tome, dopušta takvu mogućnost. U tom pogledu, Veće uzima u obzir ne samo činjenicu da je svjedoku [redigovano] konkretno pomenut [redigovano] već i moguću povezanost [redigovano] sa Službom državne bezbednosti, naročito s obzirom na sumnjiv razvoj događaja pre i nakon napada na svjedoka [redigovano].

32. Veće potvrđuje da je 2001. godine, dok je optuženi još uvek bio na visokom položaju u Službi državne bezbednosti, ta institucija je po svemu sudeći znala da je jedan od svjedoka u kontaktu sa tužilaštvom. Međutim, Veće ne prihvata da povezanost tog saznanja s događajem koji se odigrao osam godina kasnije inkriminišu optuženog. Istovremeno, Veće napominje da činjenica da je Služba državne bezbednosti bilo upoznata s poverljivim informacijama u vezi s kontaktima tužilaštva s potencijalnim svjedocima, bez obzira na činjenicu da je reč o informaciji još iz 2001. godine, zajedno s mogućnošću da je jedno od lica umešanih u incident od [redigovano] bilo povezano sa

Službom državne bezbednosti, dopušta mogućnost da su slučajevi vršenja uticaja na svedoke [**redigovano**] možda na neki način povezani.

33. Veće želi da istakne da ograničene informacije koje je iznelo tužilaštvo i izostanak detaljne istrage o tim događajima, kako se navodi u Odgovoru, znače da je Veće suočeno s dilemom. S jedne strane, ako se daljom istragom ustanove činjenice koje bi se kosile sa zaključkom koji je izvelo tužilaštvo, odbijanje zahteva za privremeno puštanje na slobodu bilo bi neopravdano. Optuženi bi bio lišen mogućnosti da bude privremeno pušten na slobodu, koju mu pruža Pravilnik. S druge strane, ako takva istraga otkrije činjenice koje bi potkrepile navode, odobrenje zahteva za privremeno puštanje na slobodu predstavljalo bi nesmotreno ugrožavanje dobrobiti svedoka i integriteta postupka.

34. Veće zaključuje da je neizvesnost, kako je prethodno navedeno, još uvek prisutna, što negativno utiče na uverenje Veća, što je uslov propisan pravilom 65(B). Veće, stoga, nije uvereno da optuženi, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnosti ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu.

35. Veće takođe skreće pažnju tužilaštvu na potrebu da se sprovede dalja istraga u vezi sa slučajevima vršenja uticaja na svedoke koje tužilaštvo navodi u Odgovoru.

V. DISPOZITIV

36. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54, 65 i 126*bis* Pravilnika, Veće

ODOBRAVA ulaganje Replike;

ODBIJA Zahtev;

UPUĆUJE tužilaštvo da Veće obavesti o rezultatima eventualne dalje istrage u vezi sa slučajevima navodnog vršenja uticaja na svedoke; i

UPUĆUJE tužilaštvo da preispita da li je potrebno da se promeni status eventualnih postojećih javnih podnesaka tužilaštva vezanih za svedoke.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 12. maja 2010. godine

U Hagu,

Holandija

[pečat Međunarodnog suda]